

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних та прикладних наук

Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

М. Штанько
Ярослав ШТАНЬКО

“30” *008* 2024 р.

СПАДКОВЕ ПРАВО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Право»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

РОЗРОБНИК:

кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
права та публічного управління

Світлана ХОДАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права та
публічного управління
протокол № 1 від 30 серпня _____ 2024 р.
В.о завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

е-mail	svitlana.khodak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	201
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/svitlana-khodak
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=6281

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Інститут спадкування відіграє важливу роль у житті кожної людини, оскільки його норми за своєю природою покликані забезпечувати правонаступництво поколінь. Завдання спадкового права гарантувати кожному громадянину право вільного, на свій розсуд розпорядження власним майном на випадок смерті. Норми спадкового права спрямовані і на забезпечення інтересів спадкоємців, створюючи чіткий і прозорий механізм відкриття прийняття спадщини, її охорони, розділу спадкового майна, оформлення спадкових прав тощо. студентами значення норм та інститутів загальної частини цивільного права; формування системи науково-теоретичних знань цивільного права.

Програма навчальної дисципліни відображає закономірності механізму спадкування.

Метою вивчення дисципліни «Спадкове право» є глибоке та ґрунтовне вивчення норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають при здійсненні спадкування, тобто переході прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є: формування у студентів цілісної системи теоретичних знань з дисципліни «Спадкове право»; поглиблене вивчення законодавства, що регулює спадкові відносини; вивчення доктринальних положень спадкового права; дослідження судової практики в сфері спадкових правовідносин; аналіз нотаріальної практики щодо реалізації та оформлення спадкових правовідносин; вироблення навичок застосовувати норм спадкового права на практиці; формування навичок складання проектів правових документів в сфері спадкового права для їх використання у майбутній професійній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- положення актів спадкового законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання спадкових відносин;
- основні положення правової доктрини з питань виникнення та припинення спадкових правовідносин, укладення та припинення спадкових договорів, правового статусу суб'єктів тспадкового права, підстав, змісту та видів відповідальності при порушенні спадкового законодавства;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулює спадкові правовідносини;
- особливості спадкування за законом, заповітом, з іноземним елементом;
- концептуальні і нормативні засади спадкового права в Україні, міждисциплінарні підходи в оцінці правових явищ, принципи застосування міжнародного правового регулювання до спадкових правовідносин з іноземним елементом.

Вміти : - використовувати дані науки спадкового права для подальших наукових досліджень та вирішення практичних завдань;

- правильно застосовувати та тлумачити спадкове законодавство, спадкові договори та норми міжнародних договорів;
- критично аналізувати спадкове законодавство і розробляти відповідні пропозиції до його удосконалення;
- аналізувати практичні казуси;
- складати заповіти, спадкові договори;
- застосовувати отримані знання щодо процесуального порядку відкриття спадкових справ;

обґрунтовано та доречно використовувати юридичну термінологію під час висловлювання власної позиції щодо конкретної життєвої ситуації;

- генерувати нові ідеї, приймати обґрунтовані рішення, розробляти пропозиції щодо удосконалення законодавства.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Право” (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю
СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.	ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ	ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. кримінальних правопорушень ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4
Семестр	7

Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	30	8
	семінари, практичні	30	8
Самостійна робота		120	74
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Цивільне право України	Практика складання процесуальних документів у кримінальних та цивільних справах
Цивільне процесуальне право України	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА.

Тема 1. Теоретичні основи спадкового права. (2 год.).

Поняття спадкового права України. Система спадкового права. Співвідношення спадкового права з цивільним правом та іншими галузями права.

Питання для самостійного вивчення:

1) Історія становлення спадкового права; 2) Джерела спадкового права; 3) Роль судової практики в регулюванні спадкових правовідносин (4-9, 14, 16)..

Тема 2. Спадкові правовідносини. Поняття спадкування. (4 год.).

Поняття спадкування. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом. Особливості спадкування за правом на обов'язкову частку. Спадковий процес щодо спадкування речей звичайної домашньої обстановки та вжитку. Спадкування державою. Визнання спадщини відумерлою.

Питання для самостійного вивчення:

1) Поняття спадкових правовідносин; 2) Суб'єкти спадкових правовідносин; 3) Об'єкти спадкових правовідносин; 4) Зміст спадкових правовідносин; 5) Підстави виникнення, зміни та припинення спадкових правовідносин; 6) Класифікація спадкових правовідносин (15-25).

Тема 3. Спадкування за заповітом. Виконання заповіту. (4 год.).

Правові наслідки визнання заповіту недійсним. Право на заповіт та його реалізація в сучасних умовах. Принцип свободи заповіту, його реалізація в сучасних умовах. Проблеми спадкового договору. Посвідчення спадкового договору та договору довічного утримання. Договір довічного утримання як вид правочину.

Питання для самостійного вивчення:

1) Поняття заповіту та права на заповіт; 2) Тлумачення заповіту; 3) Права спадкодавця при укладенні заповіту; 4) Таємниця заповіту; 5) Види заповіту; 6) Заповідальний відказ; 7) Загальні вимоги до форми заповіту; 8) Посвідчення заповіту при свідках (1-10).

Тема 4. Спадкування за законом (4 год.).

Юридичний склад спадкування за законом. Відмінність спадкування за законом від спадкування за заповітом. Черги спадкоємців за законом та їх склад. Зміна черговості при спадкуванні за законом.

Питання для самостійного вивчення:

1) Відмінність спадкування за законом від спадкування за заповітом; 2) Черговість у спадкуванні за законом; 3) Поняття спорідненості; 4) Спадкування за правом представлення; 5) Заміна черговості спадкування; 6) Правила

спадкування усиновленими особами та усиновлювачами; 7) Розмір частки у спадщині(15-20).

Змістовий модуль II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 5. Спадкування окремих видів майна(2 год.).

Специфіка спадкування земельних ділянок та житлових будинків (квартир). Особливості розподілу спадкового майна, яке знаходиться у спільній частковій (сумісній) власності. Специфіка спадкування корпоративних прав. Особливості спадкування цілісного майнового комплексу, речей, обмежених в обороті. Спадкування прав на об'єкти інтелектуальної власності. Особливості спадкування обов'язків спадкодавця.

Питання для самостійного вивчення:

1) Які основні принципи регулюють спадкування окремих видів майна? 2) Яка роль нотаріуса при оформленні спадкування? 3) Які сучасні тенденції у розвитку законодавства про спадкування окремих видів майна? (1-10).

Тема 6. Правове регулювання відкриття спадщини (2 год.).

Склад спадщини. Поняття відкриття спадщини та правове значення. Поняття та значення часу відкриття спадщини. Поняття та значення місця відкриття спадщини. Склад спадщини.

Питання для самостійного вивчення:

1) Підстави для відкриття спадщини; 2) Визначення місця і часу відкриття спадщини; 3) Особливості усунення від права на спадкування; 4) Склад спадщини. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини; 5) Права та обов'язки осіб, причетних до відкриття спадщини, пов'язані з оформленням спадкових справ; 6) Специфіка відкриття спадщини, коли місце і час смерті спадкодавця невідоме(20-25).

Тема 7. Правове регулювання прийняття спадщини. Оформлення спадкових прав (4 год.).

Порядок прийняття спадщини. Відмова від прийняття спадщини. Правові наслідки прийняття відмови від прийняття спадщини. Усунення від права на спадкування. Порядок визнання спадщини відумерлою.

Питання для самостійного вивчення:

1) Поняття прийняття спадщини; 2) Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців; 3) Поняття та форма заяви про прийняття спадщини; 4) Строки для прийняття спадщини та правові наслідки їх пропущення; 5) Право на відмову від прийняття спадщини та порядок його реалізації; 6) Вимоги до заяви про відмову від прийняття спадщини; 7) Підстави та порядок визнання спадщини відумерлою; 8) Поняття спадкування окремих видів майна(1-10,20-25).

Тема 8. Загальна характеристика спадкового договору (4 год.).

Поняття спадкового договору. Сторони спадкового договору. Зміст спадкового договору. Вимоги до форми спадкового договору. Порядок укладання, зміни та розірвання спадкового договору, забезпечення його виконання.

Питання для самостійного вивчення: Які основні відмінності між спадковим договором та договором дарування? 2) Які переваги та недоліки спадкового договору порівняно із заповітом? 3) Чи можна скасувати або змінити спадковий договір? Якщо так, то за яких умов? 4) Які наслідки недійсності спадкового договору? 5) Як взаємодіє спадковий договір з іншими способами передачі майна у спадок? 6) Які податки сплачуються при укладенні спадкового договору? 7) Які особливості має спадковий договір з участю недієздатних або обмежено дієздатних осіб? 8) Як впливає спадковий договір на права спадкоємців за законом? (1-10, 20).

Тема 9. Охорона спадкового майна (2 год.).

Підстави для вжиття заходів з охорони спадкового майна. Заходи по охороні і управлінню спадковим майном. Управління спадковим майном. Поділ спадкового майна. Відповідальність спадкоємців по боргах спадкодавця.

Питання для самостійного вивчення:

1) Правові засади державного регулювання оформлення права на спадщину; 2) Поняття оформлення права на спадщину; 3) Свідоцтво про право на спадщину, його форма, зміст, види, порядок оформлення; 4) Порядок і строки оформлення свідоцтва про право на спадщину і умови його видачі; 5) Оскарження спадкоємцем дій нотаріуса при отриманні відмови від вчинення нотаріальної дії (1-10, 14, 16).

Тема 10. Питання спадкування у міжнародному приватному праві. Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн (2 год.).

Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн. Поняття спадкування у міжнародному приватному праві. Специфіка правового регулювання спадкових правовідносин, обтяжених іноземним елементом. Спадкові права громадян України за кордоном.

Питання для самостійного вивчення: 1) Що таке міжнародне приватне право і яка його роль у регулюванні спадкових відносин? 2) Чому виникає потреба у міжнародному приватному праві при спадкуванні? 3) Які фактори можуть спричинити міжнародний характер спадкових відносин? 4) Які основні принципи міжнародного приватного права застосовуються при вирішенні спадкових спорів? 5) Як визначити право, яке застосовується до спадкових відносин з іноземним елементом? 6) Які документи необхідні для оформлення спадщини за кордоном? 7) Куди слід звертатися за консультацією з питань міжнародного спадкування? 8) Які ризики можуть виникнути при міжнародному спадкуванні і як їх мінімізувати? 9) Як відбувається процедура визнання і виконання іноземних спадкових рішень в Україні? (1-9, 15).

Зміст семінарських занять

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬН ЧАСТИНА

Тема 1. Теоретичні основи спадкового права. (2 год.).

1. Спадкові правовідносини.
2. Поняття, предмет спадкового права і процесу.
3. Принципи спадкового права.
4. Джерела спадкового права.
5. Елементи спадкових правовідносин.

Тема 2. Спадкові правовідносини. Поняття спадкування. (4 год.).

1. Поняття спадкування.
2. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.
3. Особливості спадкування за правом на обов'язкову частку.
4. Спадковий процес щодо спадкування речей звичайної домашньої обстановки та вжитку.
5. Спадкування державою.
6. Визнання спадщини відумерлою.

Тема 3. Спадкування за заповітом. Виконання заповіту. (4 год.).

1. Правові наслідки визнання заповіту недійсним.
2. Право на заповіт та його реалізація в сучасних умовах.
3. Принцип свободи заповіту, його реалізація в сучасних умовах.
4. Проблеми спадкового договору.
5. Посвідчення спадкового договору та договору довічного утримання.
6. Договір довічного утримання як вид правочину.

Тема 4. Спадкування за законом (4 год.).

1. Юридичний склад спадкування за законом.
2. Відмінність спадкування за законом від спадкування за заповітом.
3. Черги спадкоємців за законом та їх склад.
4. Зміна черговості при спадкуванні за законом.

Змістовий модуль II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 5. Спадкування окремих видів майна(2 год.).

1. Специфіка спадкування земельних ділянок та житлових будинків (квартир).
2. Особливості розподілу спадкового майна, яке знаходиться у спільній частковій (сумісній) власності.
3. Специфіка спадкування корпоративних прав.
4. Особливості спадкування цілісного майнового комплексу, речей, обмежених в обороті.
5. Спадкування прав на об'єкти інтелектуальної власності.
6. Особливості спадкування обов'язків спадкодавця.

Тема 6. Правове регулювання відкриття спадщини (2 год.).

1. Склад спадщини.
2. Поняття відкриття спадщини та правове значення.
3. Поняття та значення часу відкриття спадщини.
4. Поняття та значення місця відкриття спадщини.

5. Склад спадщини.

Тема 7. Правове регулювання прийняття спадщини. Оформлення спадкових прав (4 год.).

1. Порядок прийняття спадщини.
2. Відмова від прийняття спадщини.
3. Правові наслідки прийняття відмови від прийняття спадщини.
4. Усунення від права на спадкування.
5. Порядок визнання спадщини відумерлою.

Тема 8. Загальна характеристика спадкового договору (4 год.).

1. Поняття спадкового договору.
2. Сторони спадкового договору.
3. Зміст спадкового договору.
4. Вимоги до форми спадкового договору.
5. Порядок укладання, зміни та розірвання спадкового договору, забезпечення його виконання.

Тема 9. Охорона спадкового майна (2 год.).

1. Підстави для вжиття заходів з охорони спадкового майна
2. Заходи по охороні і управлінню спадковим майном.
3. Управління спадковим майном.
4. Поділ спадкового майна.
5. Відповідальність спадкоємців по боргах спадкодавця.

Тема 10. Питання спадкування у міжнародному приватному праві.

Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн(2 год.).

1. Загальна характеристика спадкового права зарубіжних країн.
2. Поняття спадкування у міжнародному приватному праві.
3. Специфіка правового регулювання спадкових правовідносин, обтяжених іноземним елементом.
4. Спадкові права громадян України за кордоном.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Спадкове право»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
	7 семестр	7 семестр
Самостійна робота, год, у т.ч.:	120	74

Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	22	6
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	22	10
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	20	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	56	48

ПОЛІТИКА КУРСУ

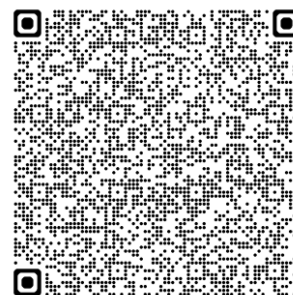
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

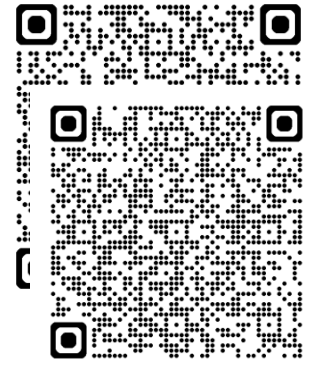
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та

лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Криміналістика” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час

навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

	(дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)). Додатково: написання тез, презентація на науковому заході	
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. кримінальних правопорушень	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)). Додатково: написання тез, презентація на науковому заході	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)). Додатково: написання тез, презентація на науковому заході	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40

Всього:	-	100	60	100
---------	---	-----	----	-----

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв’язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.
-------------------	---

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D

	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативноправові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.06.2023).

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 10.06.2023).

3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 10.06.2023).

4. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 20.06.2023).

5. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України 22 лютого 2012 р. № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text> (дата звернення: 20.06.2023).

6. Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. №491. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.06.2023).

7. Про затвердження Положення про Спадковий реєстр: Наказ Міністерства юстиції України від 07 липня 2011 р. №1810/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0831-11#Text> (дата звернення: 20.06.2023).

8. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо розгляду справ у спорах, що виникають із спадкових правовідносин. Затверджено на нараді суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду 25 листопада 2019 року. Київ, 2019. Вип. 4. 43 с. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/ogljad_KCS.pdf (дата звернення: 01. 06. 2023).

9. Code Civil des Français. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT00000607072> (дата звернення: 01. 06. 2023).

10. Code civil. Version consoledeeau 1 septembre 2013. URL: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEG1TEXT000006070721> (дата звернення: 01. 06. 2023).

11. Civil code of the Republic Of Lithuania (2000, July 18). URL: <https://e-4.seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.245495> (дата звернення: 01. 06. 2023).

12. Graždanskýj kodeks Českoj Respublyky [Civil Code of the Czech Republic]. (2012, February 03). URL: http://juristpraha.cz/ru/89_2012_rus (дата звернення: 01. 06. 2023).

13. Kodeks cywilny Rzeczpospolitej Polskiej: Ustawa z dnia 23.04.1964. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19640160093/U/D19640093Lj.pdf> (дата звернення: 01. 06. 2023).

Основна література:

14. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.

15. Кухарев О. Є. Аналіз судової практики розгляду цивільних справ про спадкування: практичний посібник. Друге видання. Київ: Алерта, 2020. 362 с.

16. Кухарев О. Спадкове право України: підручник. Київ, Алерта, 2020. 362с.

17. Спадкове право України: посібник. Київ, Алерта, 2020. 362с.

18. Спасибо-Фатеева І.В. Спадкове право крізь призму судової практики : монографія. Київ, Екус, 2022. 536с.

19. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / За заг. Ред. І.В. Спасибо-Фатеевої / Навчальний посібник. Київ, Екус. 2022. 640 с.

20. Шишка Р. Спадкове право України: посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 228 с.

21. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. Київ : Юрінком Інтер, 2019 . Т. 2 / [О. О. Кот та ін.]. 6-те вид., перероб. і допов. 2019. 1046 с.

Додаткова:

22. Ватрас В. А. Міжнародні та національні джерела спадкового права: до питання про визначення змісту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2021, С. 97-101.

23. Герасимчук А. Розмежування судового розгляду спадкових справ та нотаріального порядку оформлення спадщини. Збірник тез ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні» (м. Хмельницький, 7 грудня 2020 року), 2020. С.42-45.

24. Дзера І. О. Теоретичні та практичні проблеми захисту права власності в спадкових правовідносинах. Вісник Національної академії правових наук України. 2020. Т. 27. № 3. С. 115-132.

25. Довгерт А. С. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. Право України. 2019. № 1. С. 27 – 41.

26. Дякович М.М., Михайлів М. О., Коссак В. М. Особливості права спадкування дітей, народжених у результаті штучного запліднення. Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Vol. 27, No. 4, 2020. P. 214-230.

27. Заїка Ю.О. Напрямки оновлення спадкового законодавства України. Вісник національної академії правових наук України. Вип. 27. 2020. № 1. С. 84 – 99.

28. Заїка Юрій. Договір на управління спадщиною. Підприємство, господарство і право. 2020. №7. С. 29-34.

29. Заїка Ю. Механізм регулювання майнових правовідносин, що виникають після відкриття 5 спадщини. Підприємництво, господарство і право. Випуск 6. 2021. С.23-28.

30. Зінкевич Ю.Є. Особливості нотаріального договору про зміну черговості одержання права на спадкування. Часопис цивілістики. 2021. Випуск 40. С.35-39.

31. Кірик А.Ю. Проблеми правового регулювання секретного заповіту. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2019. Випуск 58. Том 1. С. 119-123.

32. Коротюк О. В. Заповіти: зразки нотар. док. Київ: ОВК, 2018. 44 с.

33. Косяченко К. Е. Особливості здійснення спадкування за законом: аналіз законодавства. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 2. 2022. С.33-36.

34. Кравчик М.Б. Особливості розвитку спадкового договору та вплив іноземного законодавства на його формування. Науковий журнал Одеського державного університету внутрішніх справ «Південноукраїнський правничий часопис». Випуск 4,ч.2. 2019. С.121-125.

35. Кравчик М.Б. Перспективи розвитку форми заповіту. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 3. С. 34-38. 36. Кравчик М.Б. Становлення інституту спадкового договору: Матеріали міжнародна науково-практичної конференція «Інтеграція юридичної науки і практики в сучасних умовах», м. Запоріжжя, Класичний приватний університет Академія «БОЛАШАК» (Казахстан) 23-24 серпня 2019 року. С. 29-32.

37. Кравчик М.Б. Форма заповіту за законодавством України та законодавством зарубіжних держав Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали XXIV звітної науково-практичної конференції, м. Львів, ЛНУ ім. Івана Франка. 7-8 лютого 2019 року, I частина. С. 166-169.

38. Куриленко С. О. Охорона спадкового майна в системі взаємодії норм цивільного і нотаріального законодавства України. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Випуск 3. С. 24-28.

39. Кухарев О. Є. Ключові питання адаптації спадкового законодавства України до законодавства країн Європейського Союзу. *Європейські перспективи*. 2019. № 2. С. 181- 187.

40. Кухарев О. Є. Особливості спадщини як об'єкта цивільних прав. *Правова держава*. 2021. №42. С.164-170.

41. Кухарев О. Є. Правовий статус внука спадкодавця під час спадкування за законом у спадковому праві України. *REOS*. 2019. № 1. С. 94-98.

42. Кухарев О. Є. Принципи спадкового права як визначальні засади подальшого оновлення спадкового законодавства України. *Часопис Київського університету права*. 2021. №1. С. 163- 167.

43. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні аспекти тлумачення заповіту як спеціального способу захисту прав спадкоємців. *Часопис цивілістики*. 2020. Вип. 39. С. 17-23.

44. Кухарев О. Є. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності у спадковому праві : монографія. Київ : Алерта, 2019. 498 с.

45. Кухарев О. Є. Форми цивільно-правової відповідальності у сфері спадкового права // Модернізація цивільно-правової відповідальності. Матвєєвські цивілістичні читання. Матеріали між. наук.-практ. конф. Київ, 18 жовт. 2019 р. / Р. А. Майданик, В. В. Цюра та ін.; відп. ред. Р. А. Майданик. К., 2019. С. 115-119.

46. Кухарев О. Сутність права на обов'язкову частку у спадщині у спадковому праві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 2. С. 11-15.

47. Кухарев О. Теоретичні та практичні проблеми диспозитивності в спадковому праві: монографія. / О. Є. Кухарев. Київ: Алерта, 2019. 498 с.

48. Лукасевич-Крутник І. С. Нотаріальне посвідчення заповітів в умовах рекодифікації цивільного законодавства України. Актуальні проблеми правознавства. 2020. № 4. С. 91–96.

49. Михайлів М. О. Правова природа права на спадкування в міжнародному приватному праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №4. С. 165-168.

50. Михайлів М. О. Усунення від права на спадкування у відносинах міжнародного спадкування. *Visegrad Journal on Human Rights*. №4, 2021. С.151-155.

51. Михайлів М. О. Межі здійснення права на вчинення заповіту. Правова позиція. №2 (31), 2021. С.55-59.

52. Михайлів М. О. Правова природа заповіту подружжя: порівняльно-правовий аналіз. *The legal nature of marital testament: comparative law analyzes. Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2021. № 6. С. 54-61.

53. Михайлів М. О. Правова природа секретного (таємного) заповіту в міжнародному приватному праві. Юридичний вісник. 2021. №2. С. 118-124.

54. Михайлів М. О. Правова природа управління спадщиною в міжнародному приватному праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №2. С. 55-58.

55. Михайлів М. О. Правове регулювання відповідальності спадкоємців за боргами спадкодавця за законодавством України та іноземних держав. Юридичний вісник. 2022. № 1. С. 78-85.

56. Михайлів М. О. Правова природа заповідального покладення: порівняльно-правовий аналіз. VII Юридичні могилянські читання : Всеукр. наук.-практ. конф. (Миколаїв, 8-12 лист. 2021 р.) Миколаїв, 2021. № 5. С. 26-29.

57. Михайлів М. О. Проблеми у сфері правового регулювання спадкування за законом: цивільно-правові аспекти. Юридичний вісник. 2020. №5. С. 79-87.

58. Михайлів М. О. Спадкування за заповітом в умовах рекодифікації цивільного законодавства України. Підприємництво, господарство і право. 2020. №10. С. 22-26.

59. Михайлів М. О. Усиновлені як спадкоємці за законом: порівняльно-правовий аналіз. Право і суспільство. 2021. № 6. С. 54-60.

60. Михайлів М. О. Національне законодавство як джерело правового регулювання міжнародних спадкових відносин. Науковий вісник публічного та приватного права. 2020. Випуск 3, С.229-235.

61. Оновлення договірного регулювання приватноправових відносин в Україні: монографія/ за заг. ред. А.Б. Гриняка, О. О. Кота, М. Д. Пленюк. Київ: НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 488 с.

62. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія; за ред. проф. Довгерта А.С. і проф. Харитонова Є.О. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 674 с. 63. Рубан О. Усунення від права на спадкування одного з батьків. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. 2022. № 69. URL: <http://visnykpravo.uzhnu.edu.ua/issue/view/15263> (дата звернення: 01.06.2023).

64. Самойлова І. Спадковий договір: правова природа за законодавством України та країн Європи. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 3. С. 54-59.

65. Сердечна І.Л. Черговість спадкування за законом: поняття та особливості застосування. Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 191-194.

66. Солонько М. Ф. Основні положення здійснення права на прийняття спадщини. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2010. Вип. 2 (49). С. 241– 246.

67. Труфанова Юлія, Яценко Христина. Спадковий договір: гармонізація з правом Європейського Союзу. Актуальні проблеми правознавства. 2022. №2. С.115-120.

68. Уразовська О.С. Спадкування права на земельну ділянку за законодавством України: 7 автореф. дис канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2019. 20 с.

69. Чорна Ж. Окремі питання заповіту з умовою. Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Конституційні цінності: правова природа та практика реалізації» (м. Хмельницький, 17 травня 2019 року). [у 2-х част.]. Частина 2., 2019. С. 260-264.

70. Шаповал Л. Щодо необхідності вдосконалення положень про заповіт з умовою. *Law. State. Technology*, 2021. №3. С.54-58.

71. Ярошевська Т. В., Артеменко Д. С. Правовий статус онуків у процесі спадкування за законом. Наукові праці Національного університету “Одеська юридична академія”. 2021. №29. С. 227-233.

72. Dikovska I. A., Prytyka I. D. Inheritance of a share in a limited liability company under Ukrainian law. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. 2019. Vol. 10, No 2. P. 528-532.

73. Kirillova E. A. Digital inheritance of social media accounts / E. A. Kirillova, A. V. Pavlyuk, O.E. Blinkov [et al.]. *International Journal of Engineering and Advanced Technology*. 2019. Vol. 8, No 4. P. 963-967.

74. Spivack C. Broken links: A critique of formal equality in inheritance law. *Wisconsin Law Review*. 2019. No 2. P. 191-211.